

Forsvarer angrepet på USA

-#if expr="\$QUERY_STRING = 1001845399" --> -#include virtual="/ssi/vote/1001845399/result.html" --> -#else --> -#include virtual="/ssi/vote/1001845399/vote.html" -->De er leger med plikt til å redde liv og har opplevd terroren på nært hold på krigsmarker verden over. Likevel forsvarer overlege Mads Gilbert og kirurg Hans Husum terroristers moralske rett til å angripe mål i USA.

Av KRISTIAN SARASTUEN

- Jeg er lege og kunne aldri ført et fly mot World Trade Center, men jeg forsvarer den moralske retten til dem du kaller terrorister, til å angripe USA, som et legitimt svar på 25 år med angrepskrig, miner, utsulting og embargo, sier kirurg Hans Husum ved Regionsykehuset i Tromsø.

Han får støtte av overlege Mads Gilbert.

- Angrepet på New York kom ikke overraskende, etter den politikk Vesten har ført de siste tiårene. Jeg er opprørt over terrorangrepet, men jeg er minst like opprørt over de lidelsene som USA har skapt. Det er i en slik sammenheng 5000 døde mennesker må sees. Hvis USAs regjering har en legitim rett til å bombe og drepe sivile i Irak, har også de undertrykte en moralsk rett til å angripe USA med de våpen de måtte skape. Døde sivile er det samme enten det er amerikanere, palestinere eller irakere, sier overlege og professor Mads Gilbert.

- Støtter du et terrorangrep på USA?

- Terror er et dårlig våpen, men svaret er ja, innenfor den konteksten jeg har nevnt, sier Gilbert.

- Du forstår at dette vil skape reaksjoner?

- Ja, det er jo ikke annet å vente. Den hvite verden skjønner ikke at det går an å se en slik handling i et annet perspektiv, sier Gilbert.

- Bush har rett

I sju år jobbet den norske krigskirurgen Hans Husum med å lappe sammen afghanske krigere, skutt i stykker av den sovjetiske krigsmaskinen. Han har jobbet og overlevd 20 år som idealistisk kirurg i konfliktsoner som Libanon, Beirut, Burma, Iran og Irak.

- Jeg har alltid jobbet for «the underdogs». Bush har rett: Dette er krig. Og det mektige Nords krig mot Sør har vart lenge. I femti generasjoner har fredsomme bønder vært utsatt for korstog, slavehandel, erobringskriger, tortur og sultkatastrofer. En gang, kanskje nå, kommer vi til det punktet at nok er nok. Er det USA og Israels privilegium å bruke terror som våpen? spør Hans Husum.

Fra 1985 til 1992 befant han seg i krigshelvetet Afghanistan.

Publisert søndag 30.09.2001 kl. 07:47, oppdatert 23:35

- Jeg har vasset i blodet til dem som blir kalt terrorister, sett helikoptre og F-16-fly fra undersiden. Jeg kjenner disse menneskene. De er mine pasienter og venner, og jeg forstår raseriet deres så altfor godt. De tåler ikke mer nedverdiggelse nå, sier Husum til Dagbladet.

Svart-hvitt

- Hvordan kan du som lege forsvare terror mot sivile?

- Jeg behandlet en 12 år gammel palestinsk gutt i Beirut i 1982. Han het Tariq, og hadde fått hele familien, slekt og venner utryddet av Israels krigsmaskin. Etter flere operasjoner berget jeg den hardt skadde armen hans, men han var så deprimert at han verken kunne snakke eller spise. Han holdt på å dø av fortvilelse, helt til jeg sa at han kunne skyte med den andre hånda. Da bestemte han seg for å leve og for å bli det Bush kaller terrorist. Har vi rett til å kreve at alle Tariqer skal ligge og dø? spør Hans Husum.

- I motsetning til de fleste europeere har jeg lært å se verden i svart-hvitt. Livet og historien ter seg forskjellig sett fra cockpiten på et F-16-fly og for oss som ser den dødbringende buken på jagerflyene. Det er lett for Bush å få applaus i Nord for nye korstog. Men milliarder i Sør veit bedre, sier Hans Husum.

Folkeskikk

- Mange i Vesten har et feilaktig inntrykk av afghanere som primitive villmenn. De har strenge regler for moral. Jeg har aldri lært mer folkeskikk enn de årene jeg jobbet i Afghanistan, sier Hans Husum.

Han påpeker at respekt og ære er nøkkelbegrep blant afghanerne.

- De bøyer ikke nakken for noen og forakter feighet, sier han.

En den norske legen hadde mye kontakt med, var den legendariske lederen for Nordalliansen, Ahmed Shah Massoud, også kalt «løven fra Panshir». Han ble drept i et sjølmordsangrep kort tid etter terrorangrepet på USA.

- Massoud var en meget lærd mann, som snakket både fransk og engelsk. At USA og CIA nå forsøker å bruke Nordalliansen til å knuse Taliban i jakten på bin Laden, viser at de ikke har lært noe av historien. Ingen tadsjik kan herske i Kabul. Det er et brudd på en tusenårig politisk tradisjon, hevder Han.

Husum har ikke snakket med sine venner i Afghanistan etter angrepene på USA.